د روژې شل مسایل

لیکوال

(مولانا احمد شاه حفظه الله تعالی)

راټوولونکي

جان محمد [illegible]

Ketabton.com

له خپلو نیکو دوعاوو مو مه هیروی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

له خپلو نیکو دوعاوو مو مه هیروی

(c) ketabton.com: The Digital Library

روژه يو نعمت

روژه د الله جل جلاله يو ستر نعمت دى، خو موږ به څرنګه ددې نعمت په ارزښت پوه شو په داسې حال کې چې د ژوند ډيره برخه مو دنياوي چارو ته ځانګړې کړې ده او تل له سهار نه تر ماښام پورې هڅه کوو چې څرنګه په دې ډګر کې پرمختګ وکړو.

په داسې حالاتو کې به مونږ څرنګخ پوه شو چې روژه د مسلمانانو لپاره د الله جل جلاله له لوري يو ستر نعمت دي، پّ روژه مبارکه مياشت کې چې د الله جل جلاله له لوري پر مسلمانانو کوم برکتونه نازليږي د هغو درک هغو خلکو ته کيږي چې د دنيا پرځاي يې اخرت ته مخه کړې ده لکه په حديث شريف کې راځي: يو ځل رسول الله صلى الله عليه وسلم د رجب يا برات مياشت وليده نو داسې دوعا يې وکړه: اللهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبَ وَشَعْبَانَ وَبَلّغْنَا رَمضَانَ [1]

ژباړه: ياالله مونږ ته په رجب او شعبان مياشت کې برکت کيودي او تر رمضان مو ورسوي؛ يعنې مونږ ته دومره عمر راکړې چې د رمضان مياشت مو نصيب شي .

له دى څخه مونږ ته معلوميږي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د روژى مبارکې څومره ليوال وه!

د همدې له برکته ډکې مياشتې د مسايلو د راټولولو په موخه مې انټرنيټ ته مخه کړه او بالاخيره په دې وتوانيدم چې د روژى شل مسايل راټول کړم، که څه هم د کتاب د چاپولو وس مې نه درلود نو دا مې غوره وګڼله چې هغه يوه يوه مسئله ترتيب کړم او ستاسې په درانه حضور کې يې کيږدم.

ـ جان محمد مخلص ـ

ستاسو د نيکو دوعاګانو په هيله

---

١ مجمع الزوايد ٢/١٥۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

اول بحث: د روژې تعریف: (صوم) روژه په لغت کې بندولو ته وايي. د روژې اصطلاحي مانا: روژه په اصطلاح کې د ځان بندول دي، د خوړو، څښو او جماع څخه د فجر صادق (سبا راختلو) څخه تر لمر پريوتلو پورې .فقه السنة (۳۸۷- زادالمعاد ۲۲۲/۱

دويم بحث: د روژې د فرضیت تاریخچه:

د رمضان د مبارکې میاشتې روژه د هجرت په دويم کال د شعبان د میاشتې په دويمه نېټه د دوشنبې په ورځ فرض شوه. فقه السنة ۳۸۲/۱ ، علامه ابن القیم په خپل کتاب زادالمعاد کې لیکي، چې رسول الله (صلی الله علیه وسلم) (نهه رمضانه) روژه نیولې ده، او همدارنګه نوموړي د روژې فرضیت په درېیو (۳) مراحلو ویشلې.

لومړی: کله، چې روژه فرض شوه؛ نو انسان لپاره خپله خوښه و ، چې روژه نیسي او که د روژې نیولو پر ځای فدیه ورکوي.

دويم: په دويمه مرحله کې د روژې فرضیت به د ویده کېدلو څخه پیل کېده، که څه هم یو شخص به د شپې لخوا ویده شو.

درېیم :په درېیمه کې د روژې نیول د سبا (فجر صادق) څخه پیل او د لمر تر ډوبېدو پورې دوام کوي، چې د شپې پر مهال د انسان لپاره خوراک، څښاک او د خپلې بي بي سره جماع کول روا دي. زاد المعاد ۲۲۷/۱ ، کې لیکي د درېیمې مرحلې روژه د قیامت تر ورځې پورې دوام لري. په بخاري کتاب کې د براء ابن عازب (رض) حدیث نمبر ۱۹۱۰ وګوره، او د لا ډېرې پوهې لپاره تفسیر ابن کثیر ۳۰۲/۱ (ط بېروت) وګورئ.

درېیم بحث: د روژې حکم

د رمضان د مبارکې میاشتې روژه نیول په هر عاقل، بالغ مسلمان باندې فرض ده (چې کوم شرعي عذر ونه لري) او منکر ور څخه کافر دی. سورة البقره اية ۱۸۴ فقه السنة ۳۸۳/۱

څلورم بحث: د روژې ځېنې ډولونه:

روژه په څو ډوله ده.فرض، لازم(واجب)، سنت ، حرام، مکروه

۱ :د رمضان د مبارکې میاشتې روژه فرض ده. ۲: نذري روژه لازم او واجب ده. ۳: د عاشورا (د محرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم)، د عرفې ورځ، د دوشنبې او پنجشنبې ورځ همدارنګه د ایام البیض (د هرې میاشتې دیارلسم، څوارلسم، پینځلسم) روژې سنت دي،چې په صحیح روایاتو کې یې ذکر راغلي دي. فقه السنة ۳۹۷/۱-۴۰۲ مشکوة المصابیح ۲۳۳/۱-۲۴ (ط بیروت)

۴ :ناروا (حرامه) روژه یانې په دغو ورځو کې روژه نیول الله پاک حرامه ګرځولې، لکه: د کوچني او ستر اختر په ورځ روژه نیول، همدارنګه د ستر اختر د دویمې، دریمې او څلورمې ورځې روژه نیول ناروا دي چې دیته ایام التشریفق وایې. د تل لپاره روژه نیول چې یوه ورځ هم نه افطار نکوي، او دوه، درې ... ورځې پرلپسې روژه نیول چې صوم وصال ورته وایې ناروا دي. فقه السنة ۳۹۳/۱-۳۹۷ او مشکوة المصابیح کتاب الصوم.

پینځم بحث: د روژې د نه نیولو ګناه:

هر څوک چې د روژې فرضیت څخه انکار کوي؛ نو کافر او مرتد بلل کېږي، او هغه څوک چې د رمضان روژه فرض ګڼي او نه یې نیسي؛ نو دا د کبیره ګناه مرتکب دی او دغه کار فسق، فجور او معصیت دي. رسول الله فرمایي (چا چې د رمضان مبارکې میاشتې یوه روژه قضداً او بې له شرعي عذره وخوړله؛ نو کچیرې ټول عمر روژه ونیسي؛ نو د یوې قضا شوې روژې ثواب نه شي پوره کولی. مشکوة المصابیح)۲۰۱۳ (بخاري ترجمة الباب)

د ابن عباس څخه په یو روایت کې راغلې، چې اسلام پر دریو شیانو بناء دی، یانې د اسلام اساسات درې دي، چا چې یو پرېښود ؛ نو کافر دي، (د مسلمانانو امیر به یې وینه تویوي)

۱ :ددې خبرې ګواهي ورکول، چې اله، معبود او د عبادت حقدار یوازې الله دی، بل هیڅوک نشي کېدلی.

۲ :د فرض لمونځ ادا کول، ۳: د رمضان د مبارکې میاشتې روژه نیول.

رواه ابویعلی والدیلمي وصححه الذهبي فقه السنة ۳۸۴/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم بحث: د روژې اهداف:

علامه ابن القیم رحمة الله فرمايي، چې د روژې اصلي موخه د الله(جل جلاله) سره مینه، محبت او د هغه رضا حاصلول دي، همدارنګه روژه د الله (جل جلاله) او بنده تر منځ یو خاص او پټ راز دی،چې بل څوک پرې نه پوهیږي. بې له الله (جل جلاله) څخه ،چې دغه انسان خوراک، څښاک او جماع نه کول یوازې د هغه لپاره پریښي چې په دې خبره انسانان او بني ادم نه خبریږي ؛ نو ځکه وایو، چې د روژې هدف د خوراک څښاک او د جماع د شهوت کنترول او برابرول دي،چې انسان په دغه میاشت کې د اخرت او جنت د نعمتونو د لاس ته راوړلو لپاره تیار او وروزل شي، او د روژې بل هدف انسان ته د وږو، مسکینانو، بندیانو، مجاهدینو او مهاجرینو د حال یادونه کوي،چې پر خپل ځان د شیطان لارې بندې کړي ځکه کله، چې خوراک او څښاک کنترول شي؛ نو وینه او د وینې رګونه کنترول او د شیطان لارې بندې او تنګې ش، چې په پایله کې روژه د انسانانو لپاره د شهواتو او شیطان په مقابل کې واکي او ډال ګرځي، چې د ګناهونو نه پرې ځان د الله په مرسته ساتي. روژه د نیکانو لپاره د باغیچې مثال لري، چې یوازې د الله (جل جلاله) لپاره تر سره کیږي. زادالمعاد ۲۲۲/۱

د روژې ګټې:

الله تعالی فرمايي: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} [البقرة : 183] (سورة البقره ۱۸۳)

ژباړه: (ای مومنانو !فرض شوې ده په تاسو لکه چې په مخکنیو مسلمانانو فرض شوې وه. ددې لپاره چې په تاسې کې تقوا او پرهیز ګاري پیدا شي)

قرطبي په ۲ جز ۲۱۰ مخ کې لیکي چې په یهودو او نصارو یوه یوه میاشت روژه فرض وه. خو دوی بیا په کې زیاتوالی راوستو. او د مجاهد څخه قرطبي نقل کوي چې روژه په هر امت فرض وه .او تشبیه په نفس فرضیت کې دی .

د روژې نیولو پنځوس ګټې. او د نه نیولو پنځوس زیانونه چې دا ګټې انسان له لاسه ورکوي.

۱ :د روژې په هره شپه کې الله تعالی ځینې بنده ګان د اور څخه خلاصوي. (مشکوة ۱۷۳)

۲ :د روژې په راتللو سره د دوزخ دروازې بندیږي. (مشکوة ۱۷۳)

۳ :د روژې په میاشت کې د لیلة القدر شپه شتون لري چې د زرو میاشتو څخه غوره ده .

۴ :د روژې اجر د نورو عملونو څخه زیات دی چې د ۱۰ څخه تر ۷۰۰ پورې اجرونه ورکوي.

۵ :روژه نیوونکي لپاره خوشحالي ده د روژه ماتي په وخت کې.

۶ :روژه نیوونکي لپاره خوشحالي د قیامت په ورځ کې چې د الله تعالی سره لیدنه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷ :د روژه نیونکي خوله ښایسته بوي کوي.
۸ :د روژه نیونکي د خولې خوشبوئي د الله تعالی په وړاندې د مشکو د خوشبوئي څخه ډېره خوښه ده.
۹ :روژه د شیطان لپاره ډال دی.
۱۰ :روژه باطلو ته ډال دی.
۱۱ :روژه د دوزخ د اور لپاره ډال دی.
۱۲ :روژې سره انسان د بدو خبرو او شور څخه بچ کېږي.
۱۳ :روژې سره انسان بدو ردو او جنګ څخه بچ کېږي.
۱۴ :روژه نیونکی به جنت ته د باب الریان دروازې څخه ننوځي. مکشوة المصابیح ۱۷۳
۱۵ :د روژې په راتللو سره شیطانان او پیریان تړل کېږي. (مشکوة ۱۷۳)
۱۶ :د روژې په راتللو سره د جنت دروازې خلاصېږي. (مشکوة ۱۷۳)
۱۷ :په روژه کې د الله تعالی له لورې اعلان کوونکي اعلان کوي. چې ای د خیر غوښتونکیه! د خیر غوښتنه کوه. او د شر غوښتونکیه! د شر څخه ځان وساته .(مشکوة ۱۷۳)
۱۸ :د روژې میاشت د برکت او د خیر میاشت ده. (چې انسان ته په روژه نیولو حاصلېږي) (مشکوة ۱۷۳)
۱۹ :روژه د مسلمانانو لپاره شفارس کوي چې الله تعالی دا بنده وبښه. (مشکوة ۱۷۳)
۲۰ :رسوالله (ص) فرمائي: چې هر هغه انسان چې روژه ونیسي. د ایمان له کبله او د ثواب د غوښتلو له کبله ؛نو مخکني ګناهونه یې ښښل کېږي. (بخاري، مشکوة ۱۷۳)
۲۱ :د روژې نسبت الله تعالی ځانته کړی چې دا زما لپاره ده.
۲۲ :روژه کې نفل عبادت الله تعالی په فرضو عبادتونو سره قبلوي. (مشکوة ۱۷۳)
۲۳ :روژه کې فرض عبادات الله تعالی په ۷۰ عبادتونو قبلوي. (مشکوة ۱۷۳)
۲۴ :روژه د صبر میاشت ده. او د صبر ثواب او بدله جنت دی. (مشکوة ۱۷۳)
۲۵ :روژه د همدردۍ او احساناتو میاشت ده. (د فقیرانو مسکینانو ، کونډو ضعیفانو سره) (مشکوة ۱۷۳)
۲۶ :د روژې په میاشت الله تعالی د مومن رزق زیاتوي. (کله په مقدار سره کله په کیفیت او برکاتو سره) (مشکوة ۱۷۳)
۲۷ :روژه ماتی ورکول روژه دار انسان ته په دې سره ګناهونه ښښل کېږي او نفس د اور څخه خلاصیږي. او په دې سره د روژه نیونکي په اندازه ثواب دی. (مشکوة ۱۷۳)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۸ :هر انسان چې روژه دار موړ کړي. الله تعالی به د داسې حوض څخه اوبه ورکړي. چې بیا به نه تږی کېږي. تر دې چې جنت ته ننوځي. (مشکوة ۱۷۴)
۲۹ :دروژې میاشت اول یې رحمت منځ یې ښنل او اخر یې د اور څخه خلاصون دی. (مشکوة ۱۷۴)
۳۰ :روژه دار ته په اخري روژې نیولو سره ګناهونه ښنل کېږي لکه مزدور ته چې مزدوري په اخر کې ورکول کېږي. او دا یوازې د لیلة القدر شپې پورې ځانګړې نه ده.
۳۱ : روژه د الله تعالی او بنده تر منځ یو راز دی . چې دا راز بل چا ته نه ښکاري. د الله تعالی څخه پرته نورو ته او نور عبادات خو ښکاره وي .قرطبي ۲– ۲۰۹
۳۲ :رسول الله (ص) فرمائلي دي: هر انسان چې روژه ونیسي یوه ورځ د الله تعالی د رضا لپاره او په دې سره یې خاتمه وشي. نو دا به جنت ته داخل شي. رواه احمد الترغیب والترهیب ۱۴۱۰ مخ وصححه الالباني.
۳۳ :رسول الله (ص) فرمایلي دي هر هغه انسان چې روژه ونیسي د الله په لاره کې نو د دوزخ اور به ترې د سلو کلنو په مزل لرې وي. الترغیب والترهیب و صححه الالباني.
۳۴ :رسول الله (ص) فرمایلي دي چې د روژې په شپه او ورځ کې انسان الله تعالی د دوزخ څخه بچ کوي. او د مسلمانانو دعا قبلوي. الترغیب والترهیب و صححه الالباني. ۱۴۴۲.
د ځای د کمښت لامله مو ټولې ګټې نه شوی یادولې.

اووم بحث: د انسان پر نفس باندې د روژې اغېز

ابن القیم رحمه الله په خپل کتاب کې زاد العماد کې فرمایې چې پر نفس او بدن باندې د روژې اغېز ډېر عجیب دی، چې ځوک پرې پوه شي، هغه دا چې روژه د انسان د بدن غړي او قوتونه د فاسدو غزاګانو او د هغې د خرابو اجزاوو څخه ساتي، چې د انسان د هاضمې جهاز او رګونو د پاکلوالي لامل ګرځي، چې په پایله کې د زړه او معدې څخه بوج کمېږي، چې دا ټول د انسان د روح، روغتیا او اندامونو د سلامتیا لامل ګرځي، چې سالم او قوي اندامونه انسان سره د تقوی په خپلولو او د الله (جل جلاله) په عبادت او راضي کولو کې مرسته کوي. دا ځکه چې د انسان اړیکې او اړوند د خواهشاتو څخه پرې شي او یوازې د الله پاک عبادت ته متوجه شي. زادالعماد ۲۲۲/۱

اتم بحث: د روژې ماتوونکي (مفطرات):

د بحث د پیل څخه مخکې یوه خبره د یادونې وړ ده،چې په روژه کې په هېره او سهوې سره خوراک، څښاک او جماع باندې کفاره او قضاء نشته. هدایه ۱۰۵/۲
۱ :په جماع کولو سره روژه ماتېږي، او کفاره پرې لازمېږي. کفاره یې د یو مریې یا وینځې ازادول یا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دوه میاشتې پر له پسې روژه نیسي او یا به شپیتو مسکینانو ته د غرمې او ماښام ډوډۍ ورکوي.
۲ :خوراک کول، ۳: څښاک کول. ۴: قصداً قی کول، که په ډکه خوله وي او که نه وي. ۵: په ډکې خولې سره قی کول، هدایه ۱۰۲/۲ ، فقه السنة ۴۱۲/۱
۲ :استمناء (یانې د خپل بدن څخه مني، نطفه خارجول) چې په لاس سره وي، که په شهوت سره نظر وکړي، او یا ښځه ښکل کړي او یایې ځان سره پیوست کړي، اوکه نطفه ترې خارج نه شي؛ نو روژه نه ده ماته قضاء هم نشته دی. فقه السنة ۴۱۲/۱
۷ :که انسان په دې ګمان خوراک وکړي، چې سبا شوي نه دی؛خو سبا شوی وي،یا لمر ډوب شویدی او هغه نه وي ډوب شوی؛نو قضا به راوړي، چې دا د جمهور وعلماؤ او څلور امامانو قول دی، فقه السنة ۴۱۲/۱، هدایة ۱۳۰/۲
۸ :بې هوشۍ سره روژه ماتېږي، ۹: چې انسان لیونی شي هدایه ۱۲۲/۲-۱۲۷
۱ یادونه: په ځینو مفطراتو (د روژې ماتوونکې) کې د روژې قضاء او کفاره دواړه شرط دي. لکه جماع او ځینو نورو کې قضاء شته او کفاره یې نشته لکه د حیض او نفاس لامله
۲ یادونه: اهل علمو دا قاعده لیکلې ده،چې بدن ته د هاضمې جهاز غذا څخه داخله شي؛نو هغې سره روژه ماتېږي. هدایه ۱۱۵/۲ ، اعلاء السنن ۱۴۲/۹

نهم بحث: هغه څه، چې روژه پرې نه ماتېږي.

۱ :غسل کول او اوبو کې ډوبېدل، ۲: رانجه استعمالول، ۳: سترګه، غوږ او پوزه کې قطره (څاڅکي) اچول، ۴ :د خپلې ښځې ښکلول چې د انزال (د مني د خارجېدو) ویره نه وي، ۵: مضمضه (په خوله کې اوبه اچول) او استنشاق (پوزې ته اوبه اچول) سره روژه نه ماتېږي، په دې شرط سره چې داوبو اچولو پر مهال قصداً اوبه تیرې نه کړي، ۲: خوشبويي (عطر) استعمالولو سره، ۷: که پر روژې انسان د جنابت په حالت کې سبا شي، ۸ :د ماښام نه تر سبا ختلو پورې د روژه نیونکې لپاره خوراک او څښاک روا دی .۹ :په ښکر لګولو او د بدن څخه د وینې په ویستلو روژنه ماتېږي، ۱۰: د مسواک په استعمال سره فقه السنة ۴۲/۱-۴۱۱

لسم بحث: هغه کارونه چې په روژه کې ناروا دي:

۱ :هر ډول ناوړه کار، فسق، فجور، او بدعت تر سره کول په روژه کې ناروا دي،ځکه د روژې موخه د شهواتو څخه د نفس بندول دي، چې کنځلې کول،غیبت، زنا، فحشا، بربنډوالي په اړه خبرې کول، په چا پسې بد ویل، دروغ ویل، د نظر ناوړه استعمالول، ریا کاري، فلمونه کتل، بې ګټې مجلسونو کې کیناستل او داسې نور ناوړه اعمال هغه څه دي، چې مسلمانان باید ترینه ځان وساتي، فقه السنة

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۰۵/۱

یوولسم بحث: ځينې مهم عبادتونه.

هر مومن به دغه میاشت کې ډېر عبادتونه کوي او په ځانګړي ډول په وروستیو لسو شپو کې.

۱ :قرانکریم تلاوت کول، د هغه تعلیم، تدریس، لفظي مانا ، ترجمه او تفسیر کې برخه اخیستل او د قرانکریم د علومو په مجالسو کې برخه اخیستل.

۲ :سخاوت یانې د نفقې او صدقې په ورکولو کې پراخي، نبي (ع) به په دغه میاشت کې ډېر سخاوت کولو. بخاري.

۳ :د الله تعالی ذکر، دعاګانې، نوافل کول.

۴ :وروستیو شپو کې د نورو شپو او میاشتو په پرتله ډېر عبادت کول لازم دي،کله به چې د رمضان وروستۍ لس شپې راغلې ؛ نو رسول الله (ص) به په دې شپو کې ډېر عبادت کاوه، او خپله کورنۍ او عیال به یې هم د عبادت لپاره راوېښ کړل، خپل لنګ به یې کلک وتاړه، یانې جماع او د هغې اسباب به یې بند کړل. بخاري.

نو ګرانو لوستونکو موږ باید د رمضان میاشت د عبادتونو لپاره یو فرصت او چانس و ګڼو او په دغه میاشت کې تر نورو ټولو وختونو ډېره هڅه وکړو چې خپل خالق راضي کړو.

دولسم بحث: د لیلة القدر بیان:

لیلة القدر د هر رمضان میاشتې په اخرو لسو شپو کې شتون لرياو دا په تاق شپو کې راځي، ددې شپې عبادت د زرو میاشتو له عبادت څخه غوره دی، ددې طلب کولو سره د ایمان او ثواب لامله الله پاک د انسان ګناهونه ببښي؛ نو کوښښ پکار دی،چې دا وروستۍ لس شپې په عبادت تیرې شي. او د لیلة القدر نور تفصیل یې د حدیثو او تفسیر په کتابونو کې شته دی.

دیارلسم بحث: هغه عذرونه چې روژه ورسره معاف ده.

۱ :د داسې ناروغ لپاره روژه خوړل روا ده،چې د سختې ناروغۍ له کبله نشي کولی روژه ونیسي؛ نو که د جوړېدو تمه او هیله یې لرله قضاء به یې راوړي او که جوړېدو هیله یې نه لرله ؛ نو د هرې روژې په بدل کې به فدیه ورکوي.

۲ :په سفرکې روژه خوړل شته؛ خو قضا به یې رواړي.

۳ :هغه لوږه او تنده چې له امله یې انسان ته د مرګ خطر وي؛ نو روژه خوړل (فطر) ورته روا دی، او قضا به یې راوړي. فقه السنة ۱/ ۲۹۱-۴

۴ :د هغه شیخ فاني ، بوډۍ او کمزورې ښځې لپاره د روژې خوړل روا دي، چې د روژې نیولو وس او طاقت نه لري؛ خو د هرې روژې په مقابل کې په فدیه ورکوي چې هغه نیمه پیمانه غنم دي، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

احنافو علماؤ په نظر چې تقريباً دوه کيلو کېږي.
۵ :حامله ښځه او شيدې ورکونکې ښځې چې کله په خپل ځان او يا په خپلو بچيانو د مرګ ويره ولري ؛ نو روژه خوړلی شي او قضا به يې راوړي.
۶ :ښځه به د حيض او نفاس پرمهال روژه نه نيسي او ورسته به يې قضا راوړي.
۷ :هغه بنديان چې کافران او ظالمان يې روژې نيولو ته نه پرېږدي او يا داسې سخت کارونه ورباندې کوي، چې روژه ورسره نه شي نيولی؛ نو افطار کولی يې شي او قضاء به يې راوړي. فقه السنة ۱/۳۸۸-۳۹۳

څوارلسم بحث: د روژې د مياشتې (هلال) دليدلو حکم:

د روژې مياشتې د ليدلو لپاره د يو تقوی دار او ديندار مسلمان شاهدي او ګواهي ورکول بس دی، چې مياشت وګوري او يا به د شعبان ديرش ورځې پوره کوي. فقه السنة ۳۸۵/۱ او د جمهور علماؤ په نېز اختلاف مطالع معتبر دی، په دې مانا چې هر هېواد او قوم لپاره د خپل هېواد د مياشې ليدل باور لري او يا به د شعپان ديرش ورځې پوره کوي. او د اختر د مياشتې د ثبوت لپاره د دېرو کسانو ګواهي پکار ده، چې کله اسمان وريځ وي. هدايه کتاب الصوم

څوالسم بحث: د رمضان د مياشتې د شپې قيام (عبادت کول)

هر مسلمان بايد د رمضان مياشتې په ټولو شپو کې د تراويح او تهجد لمانځه ته ډېره پاملرنه وکړي.او د تراويح او تهجد لمونځ په پوره ډاډ ، خشوع، عاجزی، په ښايسته تلاوت کولو او د تجويد او ښه اواز سره د قرانکريم په ويلو سره ادا کړي، د تراويح د رکعاتو په شمېر کې د علماؤ اختلاف دی، چې مسلمانان بايد ددې اختلاف څخه د اصولو اختلاف جوړ نکړي او په دې موضوع باندې د هر راز جنګ د رامنځ ته کولو څخه ډډه وکړي. فقه السنة ۱۸۲/۱

پنځلسم بحث: د روژه ماتي بيان:

۱ :په روژه ماتي کې مستحب طريقه دا ده ،چې لمر ډوب شي او ماښام داخل شي ؛ نو سمدلاسه روژه ماتی وشي.
۲ :روژه ماتی په طاقو کجورو (خرماؤ) مستحب او که خرما نه وي؛ نو په اوبو سره . زادالمعاد ۲۳۲/۱
۳ :د روژه ماتي وخت کې دعا او ذکر ښه قبلېږي او د روژه ماتي دعا دا ده. (اللهم لک صمت وعلی رزقک افطرت) ابو داؤد ۲۳۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴ :محتاج انسان ته روژه ماتی ورکول ډېر اجر او ثواب لري. زادالمعاد ۱/ ۲۳۲

شپاړلسم بحث: د پېشنمي بيان:

۱ :پېشنمی کول مستحب دي. ۲: دا د خير او برکت کار دی، ځکه روژي ته قوت وربښي او روژه اسانه کوي. ۳: روژه دار باندې الله پاک رحمت رالېږي او ملائکې ورته دعاګانې کوي. ۴: پېشنمی په لږ او مناسب خوراک او همدارنګه په اوبو هم روا دی. ۵: پېشنمی د نيمې شپې څخه تر سبا ختلو (قجر صادق) پورې روا دی. او ښه دا ده، چې فجر صادق ته نږدې وي. ۶: په دغه وخت کې تهجد، استغفار د الله تعالی نه ښښنه غوښتل ډېر اجر او ثواب لري. فقه السنة ۱/ ۴۰۳

اوولسم بحث: د اعتکاف بيان:

اعتکاف په جومات کې د ېره کېدل د ثواب او د الله پاک ته د نزديکت او د هغه د رضا حاصلولو لپاره دی. اعتکاف بې له مسجد څخه بل ځای کې نه صحيح کېږي د رمضان مياشتې په وروستيو لسو شپو کې اعتکاف سنت دی او د اعتکاف پرمهال به انسان ډېر عبادت، ذکر، دعا، صدقه، تلاوت، لمونځ او نيک اعمال کوي، د اعتکاف پرمهال ډېرې خبرې او بې اړتيا د جومات نه بهر وتل ناروا دي. او د ناروغ پوښتني او جنازې لپاره به د جومات څخه بهر نه رواځي ؛ خو که د انساني اړيتا لپاره د باندې راوتلی وي، او په لاره کې يې دا دوه کارونه وکړل؛ نو روا ده. اعتکاف په جماع کولو فاسديږي او قضاء به يې رواړي. د اعتکاف د نورو مسايلو او احکامو د پوهېدو لپاره د فقهې او حديثونو کتابونه وګورئ، همدارنګه فقه السنة ۱/۴۱۹- ۴۲۸ وګورئ.

د روژې مبارکه مياشت کې مې په خپلو دوعاوو کې هير نکړې

پای

له خپلو نيکو دوعاوو مو مه هيروئ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library